

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimite.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicării
mai dese după tariful și invo-
ială. — REGULAMENT pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din intru și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mente, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 109.

Brașov, Miercuri 16 (29) Mai

1907.

Sgomot în jurul proiectului școlar.

În zilele acestea s'a făcut earăși sgomot în jurul proiectelor școlare. Foile maghiare din Budapesta aduseră toate știrea, că contele Apponyi a plecat la Viena în scop de-a cere audiență dela Majestatea Sa pentru a-i prezenta proiectele școlare spre sancționare.

Unele dintre amintitele foi aducând aceasta știre au mai adaus, că mergerea lui Apponyi la Viena ar sta în legătură și cu serbarea jubilară de la 8 Iunie. Guvernul a lucrat un proiect de lege, în care înșiră tot ce a hotărât a face și a întreprinde din incidentul jubileului. Între punctele programului acestuia se află și unele cari privesc direct pe ministru de culte și instrucțiune publică, cum este clădirea de „case culturale“, clădirea unei biserici în memoria lui Arpad etc. Despre acestea, se zicea, va raporta Apponyi monarhului și pe lângă aceasta îi va prezenta spre sancționare proiectele școlare.

Apponyi a fost la Viena și s'a și întors. Dar despre sancționarea proiectelor școlare nu s'a auzit până acumă nimic. Din contră, o știre mai nouă a biroului de corespondență ungurese spune, că călătoria lui Apponyi n'a stat în nici o legătură cu proiectele sale școlare; că scopul călătoriei sale a fost ca să se informeze asupra mai multor chestiuni ce cad în resortul său, și că o audiență la Majestatea Sa nici n'a fost prevăzută în programul călătoriei.

Astăzi sosește o știre de natură senzațională. Criza în guvernul croat și ungar se zice c'ar fi în ajun de-a izbucni și în legătură cu ea se pun și proiectele de lege ale lui Apponyi. La bursa din Budapesta au fost colportate tot felul de știri despre această criză. Se vorbea că ministru-președinte Wekerle a conferit timp mai îndelungat cu conducătorii croați, dar fără de nici un rezultat. S'a mai vorbit de un conziliu de miniștri, care s'ar fi ocupat cu chestia croată și cu chestia garanțelor constituționale și

la bursă a fost vorbă chiar de aceea, că și Apponyi ar fi dat cu proiectele sale de oare-cari dificultăți. În ce chip și cum? nu se spune, dar probabil faima vine de acolo, că unele ziare opoziționale au afirmat, că Apponyi s'ar fi prezentat la audiență, dar n'ar fi fost primit, ceea-ce nu era adevărat.

După ce foile semi-oficioase anunțaseră că Apponyi a dus proiectele sale la Viena ca să fie sancționate, era îndreptățită credința, că de aceea se grăbește așa ca să prevină eventualului apel la coroană al arhierilor români.

Știm că pe baza hotărârii sinoadelor, la inițiativa Metropolitului s'a redactat o adresă care va fi subscrisă de toți Arhierii bisericii rom. gr. or. și va fi trimisă prin cancelaria cabinetului Majestății Sale monarhului, conținând rugarea ca Majestatea Sa să nu sancționeze proiectul de lege privitor la învățătorii și la școlile confesionale.

S'a ales dar calea ca episcopii să remonstreze la coroană nu în persoană ci în scris pentru adresă, care probabil va ajunge la destinațiunea ei înainte de a se fi sancționat proiectul școlar.

S'a zis cu drept cuvânt că un pas ca acesta ar fi reclamat o procedere uniformă și solidară din partea arhierilor noștri de amândouă confesiunile. E dureros că această solidaritate nu se manifestă așa cum ar pretinde interesul cauzei comune. Modalitatea aleasă de episcopatul bisericii române gr. or. de a se adresa în scris monarhului pentru a-i arăta marea primejdie ce amenință școlile noastre, ne revoacă însă în memorie că Episcopatul român unit în conferința ce a ținut-o în Blaj la începutul lui Martie pentru a se sfătui asupra poziției ce vor avea s'o ia Arhierii bisericii române unite față cu proiectul școlar, s'a fost decis să trimeată nu numai camerei deputaților și a magnaților, ci tot de-odată și Majestății Sale o reprezentațiune contra amintitului proiect de lege. În aceasta reprezentațiune se cerea

ca proiectul de lege să fie retrimis ministrului de culte și instrucțiune publică, spre a-l prelucra așa ca bisericile să nu fie lipsite de drepturile cari pân' acum le-au avut asupra școlilor etc.

Chestiunea proiectului se afla atunci în stadiul prim, ear acum se află în stadiul ultim.

Din dieta ungară. În ședința de ieri, Luni, a dietei, ministru-președinte Wekerle a depus pe biroul camerei proiectul de lege privitor la serbarea jubileului de încoronare de 40 ani. Proiectul prevede zidirea și înzestrarea unui spital pe sama muncitorilor, crearea unui asil pentru lucrători și înființarea de instituții (case) culturale în mai multe centre din provincie. Biserica, pe care a ridicat-o sfântul Stefan de-asupra mormântului lui Arpad, va fi din nou zidită, iar muzeul comercial din Agram va fi mărit și augmentat. Wekerle a mai depus un proiect privitor la acordarea unui credit de 15¹/₂ milioane pentru completarea și augmentarea fabricelor de fer ale statului și un proiect privitor la impregnarea de monede jubilară. Se vor impregna până la 8 Iunie monede jubilară de aur în valoare de 100 cor. și monede jubilară de argint în valoare de 5 cor.

S'a continuat apoi desbaterea proiectului de lege privitor la servitorime și proiectul s'a primit în general. În urma declarațiunei dep. Hollo, că-și retrage propunerea, ca desbaterea pe paragrafi a proiectului să fie amânată, s'a început în data desbaterea specială.

Un deputat ceh despre social-democrații cehi. Noul deputat ceh Herold, a declarat unui ziarist, că în clubul politic comun al cehilor nu vor mai putea participa deputații social-democrații cehi, deoarece principiile lor și modul cum trebuie să se organizeze, nu îngăduie să stea la olaltă. E însă convins, că un puternic club ceh, bazat pe chestia națională, va avea o mare înfrăurire asupra social-democrațiilor cehi, și-i va face ca să ia o atitudine favorabilă autonomiei naționale a poporului ceh.

Alegerile din Galiția. În descripțiunile Galiției, alegerile parlamentare nu s'au terminat încă. Lupta electorală de acolo e neobișnuit de violentă. Polonii cu rutenii duc un războiu pe viață și pe moarte. În orașul Voieslov rutenii au ucis pe un conațional al lor, fiindcă a votat pentru un

candidat polonez. Din 104 mandate, la 42 s'au declarat balotaj și 62 sunt definitive. Alegerile pentru balotaj s'au fixat pentru zilele de 28 și 31 Maiu, 4 și 7 Iunie st. n.

Două ordonanțe ale lui Apponyi.

Foile maghiare din Budapesta aduc știrea despre două ordonanțe nouă ale contelui Apponyi, ce se referă la organizația instrucțiunei populare în afară de școală, având de scop amândouă »promovarea culturii naționale«.

În prima ordonanță ministru însărcinează pe senatul învățământului public al țării să studieze următoarele întrebări:

1. Prin ce instituțiuni poate fi asigurată conlucrarea autorităților, comunelor, orașelor, comisiunilor comitatense la acea acțiune, care își pune drept problemă instrucțiunea sistematică a analfabeților adulți. 2. Cum ar putea fi cultivată mai departe populațiunea după etatea, când nu e obligată la școală (între 15 și 21 de ani) prin crearea unei conduceri centrale, cum ar putea fi atrasă în cadrul culturii naționale și cum i-s'ar putea da pregătirea spirituală și morală dorită?

Punctul următor al programului ministrului de instrucțiune este, cum să se cultive mai departe acele persoane, cari au cercetat deja școlile medii? Pe terenul acesta ar fi a se imita modelul englez. Senatul ar avea să găsească cel mai bun mijloc, cum ar fi cu puțință o sistemizare a cursurilor de învățământ în afară de învățământul școlar.

A doua ordonanță a ministrului de instrucțiune se referă la clădirea de »case culturale« în provincie, cari să fie întocmite pentru câte 250—300 ascultători. Să se țină în aceste case prelegeri și producțiuni musicale etc. Pentru clădirea caselor culturale sau adaptarea de clădiri apte pentru acest scop vor avea a se îngriji orașele, făcând împrumuturi cu anuități, pe cari ministrul le va sprijini.

Cu modul acesta vrea Apponyi a combate analfabetismul și a lăți cultura poporului. Dar dânsul vorbește în ordonanțe apriat de promovarea culturii »naționale«. Instrucțiunea și prelegerile, ce le are în vedere, se vor face toate în limba maghiară și prin urmare planul cel frumos al ministrului se reduce la o nouă măsură pentru a propaga maghiarizarea.

Tot așa și ear așa!

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Inimicii.

De Antiniu Cehov.

Intr'o seară întunecoasă de Septemvrie, era cătră zece pare, când muri de difterie Andreiu, un copil de șase ani și unicul fiu al medicului districtual Kirilov.

Când soția medicului căzu înfrântă de durere și desepată la patul copilului ei mort, se sună deodată puternic în antreu.

Din cauza diferitei contagioase erau îndepărtati încă în dimineața zilei aceleia toți servitorii din casă. Kirilov, fără să-și mai steagă fața udă și mâinile lui arse de carbol, eși să deschidă ușa. În antreu era întunec, și nu puteai să distingă alta, decât că persoana, care intra, e de statură mijlocie, că are un cachnez alb și că are o față lată și foarte palidă. Așa de palidă, încât îi se părea, că paloarea lui ar lumina antreul.

»Acasă e medicul?« întrebă cel ce intră cu grabă.

»Sunt acasă, răspunse medicul. »Ce poștești?«

»Ah, d-ta ești? Imi pare bine!«, zise străinu. Căutând după mâna medicului, o găsi și o strânse cu ambele mâni. »Mi pare bine... foarte bine! Suntem cunoșcuti... Numele meu e Abogin... Am avut plăcerea să te cunosc astăvară în familia Gnucev... Mă bucur, că te gădesc acasă... Pentru Dumnezeu nu ma refuza și vino cu mine... Soția mea s'a îmbolnăvit greu... Trăsura mea stă gata...

Pe vocea și mișcările celui ce intrase se cunoștea, că e într'o stare de mare iritațiune. Ca un om spăriat de foc ori de un câne turbat, abia își putea stăpâni respirația scurtă. Ca toți oamenii astfel spăriați vorbia întrerupt și amesteca cuvinte, cari nu erau la obiect.

»M'am temut, că nu te voi găsi acasă«, continuă el. »Pe drum până aici mi s'drobiam sufletul... Imbracă-te pentru Dumnezeu să plecăm... S'a întâmplat că... m'a cercetat Paptcinsky, Aelxandru Semionovici, pe care-l cunoști... Povesteam la olaltă... Pe urmă am luat ceaiul, deodată țipă soția mea, își apasă mâna pe inimă și cade îndărăt pe scaun. Am așezat-o pe pat... I-am frecat tâmplele cu spirit de salmiac, am stropit-o cu apă... Ea însă stă moartă acolo... Mă tem că e aneurism... Vino... Tatăl soției mele a murit de aneurism.

Kirilov ascultă și tăcu, ca și cum n'ar fi priceput limba rusească.

Când Abogin mai aminti încă odată de Paptcinsky și de tatăl soției lui, și-l mai apucă odată de mână, medicul clătină din cap și zise, exprimând fiecare cuvânt apatic:

»Iartă-mă, nu pot să viu... Abia de cinci minute mi-a... mi-a murit fiul meu.«

»E posibil?« zise Abogin, pășind un pas înapoi. »Dumnezeule, în ce cias rău am venit eu aici! Ziua de azi e o zi nenorocită... E curios! Ce întâmplare... și tocmai azi, ca în ciudă!«

Abogin puse mâna pe cleanța ușei și plecă gânditor. El șovăia, nu știa ce să facă: se plece ori să mai insiste pe lângă medic.

»Ascultă«, zise el pasionat, apucând pe Kirilov de mânecă, »înțeleg poziția d-tale! Dumnezeu e martor, că mi e rușine că încerc să-ți atrag atențiunea într'un astfel de moment asupra mea... Dar ce să fac? Gândește-te și d-ta la cine să mă adresez? Afară de d-ta nu mai e aici nici un medic. Vino pentru Dumnezeu! Nu mă rog pentru mine... nu eu sunt bolnav.«

Domnea tăcere. Kirilov întoarse spa-

tele lui Abogin, stătu câte-va momente liniștit, pe urmă intră din antreu în sală. Judecând după umbrelul lui mecanic și nesigur și după cum îndreptă cu multă atențiune abajurul lampeii, care nu era aprinsă, după cum se uita într'o carte groasă care era pe masă, ai fi crezut, că el nu nutria în momentul acela nici o dorință, n'avea nici o intențiune, nu se gândea la nimic și că sigur nu-și mai aduce aminte, că în antreul locuinței lui se află un om străin. Întunecul și tăcerea din sală potențară încă amețea lui. Când intră din sală în cabinetul lui, ridică piciorul său drept mai sus decât era de lipsă, căută după mâinile după ușa, iar figura lui întregă arată o astfel de mirare, ca și cum ar fi intrat într'o odaie străină sau ca și cum de prima dată în viața lui s'ar fi îmbătat și s'ar lăsat condus de acest nou sentiment. De alungul părțelului peste bibliotecă se trăgea o rază de lumină, care pătrundea în cabinetul plin de un miros greu de carbol și eter prin ușa întredeschisă ce conducea în odaia de dormit... Medicul se așeză pe scaun înaintea mesei; se uită un moment ca în vis la cărțile lui, peste care trecea raza de lumină, pe urmă se sculă și intră în odaia de dormit.

D. Sturdza despre chestia țărănească.

Am raportat deja despre vorbirile ținute de ministrul-președinte Dim. A. Sturdza și de ministrul Ionel Brătianu în chestia țărănească cu ocaziunea întrunirii partidului național-liberal, ținută în Brăila în ziua de 5 Maiu v. a. c. Reproducem azi din cuvânt în cuvânt partea aceea a discursului d-lui ministru-președinte care se referă la chestiunea țărănească.

D-l Dim. A. Sturdza a încheiat discursul său, des întrerupt de aplauze, în modul următor:

Mai este o foarte mare chestiune care, mai mult decât toate, bate la ușă, spre a fi rezolvită. Această chestiune a avut, din nenorocire, în astă primăvară, o exploziune foarte periculoasă pentru țară. Chestiunea aceasta este regularea traiului săteanului, este — chestiunea țărănească.

Populația țării este de peste 6 milioane. Țăranii sunt cam 5 milioane. Și ei au un drept, ca și noi ceilalți, la un traiu normal. Ce se cere pentru aceasta? Să nu fie flămânzi și goi, să aibă hrana necesară și îmbrăcămintea necesară. Aceste două cerințe sunt minimale.

Ei sunt cetățeni ai patriei, ca și noi, și au dreptul ca să aibă un traiu mai bun și omeneșc. Ei au dreptul să fie oameni în adevăr liberi, iar nu liberi de nume și robi de fapt. E cert, că acest traiu omeneșc, țărani nu-l au, sau nu-l au cea mai mare parte dintre ei. Suntem noi datori să li-l asigurăm.

Iată problema cea mare socială și economică, înaintea căreia noi ne aflăm astăzi, și care trebuie rezolvată.

D-l Carp, șeful partidului conservator, bărbat serios și vrednic, zice că la noi, în România, administrațiunea cea rea apasă pe țărani, și că țărani nu au justiție. Prin urmare, zice d-sa, noi trebuie ca să dăm țărănilor o bună administrație și o bună justiție, pentru ca traiul lor să se îmbunătățească.

Așa este, însă numai până la un punct; căci este de observat, că fiecare cetățean al țării are dreptul la o administrație bună, la justiție bună și la un traiu omeneșc. Dacă organismul social este însă astfel aplicat, încât unii din cetățeni n'au justiție, administrațiune și traiu bun, aceasta este o nedreptate care li-se face, și această nedreptate, trebuie să dispară, pentru ca toată suflarea unei țări să fie mulțumită și fericită.

Dacă noi dăm țărănilor o bună administrațiune, o bună justiție, și puțința de a avea și ei o școală de sat, ceea-ce până acum n'au obținut, să nu ne închipuim că, prin aceasta, le dăm un dar, la care ei nu au drept; ci să știm că nu ne facem decât datoria cea mai elementară către semenii noștri.

Stă înscris și în Constituțiune — că toți cetățenii sunt egali dinaintea legii. Nu se face nici o excepție între bogați și săraci, proprietari mari și proprietari mici, capitaliști milionari și țărani.

Adese-ori să zice: e adevărat că sătenii sunt nedreptățiți și de administrațiune și de justiție, că n'au școli bune, că nu sunt ajutați când sunt bolnavi; dar tot atât de adevărat este că și noi, clasele superioare, suferim de aceleași rele și lipsuri.

Așa e. Avem o administrațiune rea, de care ne lovim și noi câte odată, de-i simțim și noi efectele ei; dar deosebirea este, că asupra țărănilor răul să deslănțuește mai tare și nu-l slăbește un singur

moment. Voiu aminti numai partea îngrijirii sănătății, care pentru dânsul nu există.

Tot așa este cu justiția. N'are țăraniul justiție. Suntem și noi trași în procese, cari durează zecimi de ani; dar pentru el, cel slab, justiția nu există de fel. Noi, cei cari stăm mai sus în treapta socială, ne înconjurăm cu o duzină de advocați, cari ne dau speranțe că ni-se va face dreptate; țăraniul nici această iluziune nu o are, pentru-că advocațelul se mulțumește să-și ia el remunerarul, fără a-și mai aduce aminte că a avut un client, ale căruia interese el era dator să le apere.

Nu e de ajuns să indicăm răul general, de care suferim toți, țăraniul mai mult decât ori-și-cine, pentru a descoperi că țăraniul nu suferă decât de acel rău general. Răul trebuie să dispară, de aceea pretindem că avem dreptul de a conduce organismul Statului. Dar chiar răul acesta de ar dispărea, tot rămâne o sumă ce ne ajunguri pentru țărani, neajunsuri cari apasă greu asupra existenței lor.

În privința administrațiunii și a justiției celei rele, se mai poate zice încă, că ea este rea, fiindcă indivizi și partide caută să o tragă spre partea intereselor proprii, astfel încât satisfacerea intereselor generale este uitată și înlăturată. Administrațiunea și justiția sunt la noi înapoiate cu două sute de ani de administrațiune și justițiune popoarelor apusene. În asemenea condițiuni, cei săraci, țărăniimea în genere, e mai apăsată de această lipsa mare de protecțiune și de ajutor, pe cari Statul e dator să le dea tuturor cetățenilor. O administrațiune și o justiție rea, sunt însă o mare primejdie pentru un Stat, fiindcă nu sufer numai interesele materiale, ci scade partea morală a vieții omenești. Oamenii perd cu încetul noțiunea binelui și a răului, noțiunea de ceea-ce este drept și nedrept, noțiunea datoriilor lor către sine-și, către semenii lor și către patria lor.

Aci este o mare reformă de făcut: ca legile să domnească, ca justiția să domnească, ca toți să simtă că există o dreptate, dinaintea căreia toți fără osebire trebuie să se închine.

Dar nu se poate susține că, dacă o bună administrație și o bună justiție, vor exista pentru toți fără deosebire, chestiunea socială și economică, care privește țărăniimea, este rezolvată. Această chestiune cere ea însăși o reformă specială a ei.

Să examinăm puțin starea actuală. Adevărat este ori nu, că la măsurătoarea pământurilor, pe cari țărani le iau pe bani, sau cari li-se dau lor spre a fi muncite, se întrebuintează prăjina scurtă și prăjina lungă, amândouă în contra țărăniului?

Dar pentru a explica aceste două feluri de prăjine, se acuză țăraniul, că el nu se ține de cuvânt și nu vine să-și facă munca, pe care s'a legat să o facă, ci ia bani dela un proprietar și se duce de muncete la altul, pe un nou rând de bani.

De această purtare necinstită se face mare caz, dar cele două prăjini se socotesc a fi prăjini cinstite. Drept este? Cinstit este?

Cinstea să fie reciprocă! Iată reforma! Țăraniul să muncească munca, de care s'a legat și pentru care a fost plătit; dar și proprietarul mare și arendașul să-i măsoare ogorul cu cinste și dreptate.

Punctul acesta trebuie astfel să fie legat și ferecat, ca cinstea și dreptatea să domnească de amândouă părțile.

Zic încă: dela omul cult cer mai mult decât dela cel incult. Primul trebuie

cându-și capul își fixă privirea asupra fiului său. Fisionomia lui luă o expresiune indiferentă; numai pe picăturile ce luciau în barba lui se putea observa, că plânse ceva mai înainte.

Acea groază, pe care o simți când se vorbește de morți, nu se simțea în această odaie de durmit.

În toată incremenirea aceasta, în poziția mamei, în fisionomia nepăsătoare a medicului era ceva atrăgător, mișcător, era acea frumusețe, aproape de nepătruns a suferenței omenești, care nu se poate așa ușor pricepe și descrie și pe care numai muzica o mai poate reda.

Kirilov și soția lui tăceau, nu plângeau; afară de durerea lor pentru pierderea aceasta mai erau conștii și de starea lor elegică: precum tineretele lor au perit, așa a perit și dreptul lor pentru totdeauna, de-a mai avea copii.

Medicul e acum de 44 de ani; soția lui bolnavă și veștejită de 35 de ani. Andrei nu era numai unicul ei copil, ci și cel din urmă. În contrast cu soția lui, aparținea medicul acelor naturi, cari simt necesitatea de a se mișca când îi copleșesc dureri sufletești. După ce stătu astfel vre-o cincini minute lângă soția lui, eși din odaia

să dea exemplul cel mai bun și hotărâtor în bine.

Este un ce natural, ca să fie proprietari mari, mijlocii și mici. Este un ce natural, ca toți aceștia să fie liberi, muncind fiecare, pentru ca aceste trei clase de agrarieni să se îmbogățească și să formeze țaria cea mare a statului.

Este natural ca aceste trei clase de agrarieni să trăiască într-o strânsă și frățească legătură, căci au interese comune. E natural ca statul să aibă ochii la dezvoltarea lor sănătoasă.

Ce nu e natural? Ca cei mai puternici din aceste trei clase de agrarieni să exploateze în mod usurar pe cei mai slabi. Mai rău încă, când această exploatare se face prin intermediari organizați pentru aceasta în societăți fischerești.

Pentru ce aceasta nu este un lucru bun?

Pentru că se întinde exploatarea neomenoasă a țărăniimei în favoarea unui om, ori a unei societăți.

(Va urma.)

Conflictul diplomatic între România și Grecia. Într'un interview acordat de către ministrul-președinte Sturdza unui redactor al ziarului »Neues Wiener Tageblatt« cu privire la situația actuală internă și externă a României, ministrul-președinte Sturdza a făcut și următoarea declarație: »Dacă va fi posibil, și cred, că aceasta se va întâmpla în curând, relațiile diplomatice cu Grecia vor lua starea lor normală«.

În cercurile politice din Viena interviewul d-lui Sturdza a făcut o bună impresiune. Convingerea acestor cercuri este, că conflictul dintre România și Grecia va putea fi înlăturat în curând pe cale pacifică.

Cronica din afară.

Teamă de turburări în sudul Franței. Din Carcassone se anunță, că marea demonstrație ce au organizat pentru Duminică podgoreni din sud-vestul Franței, a luat o extindere mai mare și mai gravă decât s'a presupus. Era vorba să participe la întrunirea din aceea localitate cel mult 60,000 de viticultori; când colo numărul lor s'a întreit. Aproape 200,000 de delegați, veniți din toate unghiurile ținutului de sud-vest al Franței, trimiși cu miile de comenle din aceea parte a locului se îndreptară spre localitatea, unde organizatorii propuseră a doua întrunire la Carcassone, (cea dintâi a avut loc la Perpignan). Deși numărul de trenuri, care a fost pus la dispoziție podgorenilor a fost neobicinuit de mare, nu toți călătorii ocazionali au putut ocupa un loc și mulți au fost siliți să plece cu trăsura, iar alții să se îndrepte pe jos spre Carcassone. Întrunirea a fost grandioasă. Oratorii au cerut din nou *suprimarea fabricării vinului artificial, care face o strânsă concurență comerțului vinului*. Dacă guvernul până la 10 Iunie nu va face o lege prin care să interzică falsificarea vinului, podgoreni din sudul Franței vor renunța la mijloacele pacifice de revendicare și vor provoca la luptă o întreagă populație, care se află la marginea ruinei.

În chestia arestării studenților ruși din Berlin poliția berlineză a dat următoarele explicațiuni: Cercetările și interogatoriile, la cari au fost supuși anarhiștii Karfunkelstein și Weiss, acesta din urmă director al revistei »Der Anarchist«, au

de durmit într'o odaie mică, care pe jumătate era ocupată de o soafă lată; de acolo eși în bucătărie. După ce trecu pe lângă sobă și patul bucătăreșii, se plecă și păși printr'o ușă mică în antreu. Aici observă el iară *cachenez*-ul alb și fața palidă.

»In fine!« zise Abogin oftând și apucă cleanța ușei. »Mă rog să plecăm dar!«

Medicul se cutremură, se uită la el și își aduse aminte de el...

»Ascultă domnule, ți-am spus deja odată, că este imposibil să merg cu d-ta!« zise el foarte viu. »Asta totuși e curios!«

»Domnule doctor, nu sunt un buștean, pricep starea d-tale cu desăvârșire... înțeleg dispoziția d-tale!« zise Abogin cu o voce rugătoare, punându-și mâna la *cachenez*. »Dar nu mă rog pentru mine... Mi moare nevasta! Dacă ai fi auzit acel țipet, dacă ai fi văzut aceea fisionomie, atunci ai pricepe stăruința mea! Dumnezeule! Am crezut, că te-ai dus să te îmbraci! Doctore, timpul e scump! Să plecăm dar, te rog!«

(Va urma.)

dus la concluziunea că în Berlin se află o mare organizațiune a studenților ruși, care e în legătură cu anarhiștii germani. Făcându-se perchișiuni s'a dat peste dovezile sigure de existența acestor anarhiști. S'au găsit broșurile »La arme?«! 200 liste de subscripție pentru echipajul cuirasatului »Kneaz Potemkin« și numeroase manuscrise cifrate.

Exportul Rusiei pe trimestrul trecut a scăzut cu 21 de milioane ruble, față de anul trecut pe același trimestru. Acest fapt a surprins pe financiarul ruși, cari n'au mai avut niciodată un deficit așa de mare în exportul țării.

Complotul contra țăraniului Rusiei. Ziarul »Swied«, care e în bună relație cu cercurile guvernamentale scrie cu privire la atentatul plănuir contra țăraniului următoarele: O parte din conspiratori trebuia să provoace scandal în parc trăgând și focuri de revolver, pentru a sili garda să alerge spre parc, eliberând astfel intrările principale. În timpul acesta alții aveau să pătrundă în palat pentru a pune planul în executare. Câțiva din conspiratori fiind cuprinși de remușcări de conștiință au trădat planul în ultimul moment.

Zilnic se fac arestări printre membrii organizației militare revoluționare. După cum scrie »Wijedomosti« numărul arestațiilor, printre cari se află numeroși, oțteri se ridică la 84. Ei au fost închiși în închisoarea Petru și Paul. E probabil că guvernul va publica un manifest cu privire la caracterul complotului.

Un ordin al ministrului de războiu bulgar. Ministrul de războiu bulgar a dat un ordin circular tuturor comandanților, arătând că secolul și civilizația actuală impun superiorilor să se intereze de aproape de soarta soldaților pentru a le forma caracterul. Ordinul adaugă că superiorii nu se vor mai adresa în viitor soldaților cu expresia »tu«, ci »d-ta«.

Impăratul Wilhelm arbitru în diferențele turcești. Din Constantinopol se anunță că Luni a fost transmis împăratului Wilhelm de către ambasadorul Turciei la Berlin, dorința sultanului ca împăratul Wilhelm să fie arbitru în diferențele dintre guvernul turces și direcțiunea căilor ferate orientale. În același timp sultanul a comunicat aceasta ambasadorului Austriei Pallavicini în audiența de Luni. În cercurile politice dorința sultanului este privită ca o dovadă de netemeinicia zvonurilor cu privire la discorduri între Turcia și Germania.

Manifestații contra șahului Persiei. »Agenția Reuter« zice că în urma plângerilor afișate de locuitorii din Burncheind contra guvernatorului din Iuristna, ale cărui trupe au prădat satele din acel district, parlamentul a trimes o deputațiune la Șahul Persiei cerându-i o intervențiune imediată și energică. Șahul a răspuns că nu a primit încă nici o știre autentică în această privință și atuci când ele vor fi confirmate, vinovații vor fi pedepsiți. Parlamentul nemulțumit de acest răspuns a fost de părere că șahul este autorul moral al turburărilor. În urma acestei păreri o mulțime imensă a făcut o manifestațiune contra Șahului. În numeroase localități s'ar fi produs răscoale. Autoritățile persane împreună cu autoritățile engleze ar fi luat măsuri pentru restabilirea ordinii.

STIRILE ZILEI.

— 15 Maiu v.

Monede jubilar. Oficiul »Wiener Abendpost« publică următorul comunicat: Jubileului de domnie de 60 ani a Maj. Sale se va da expresiune și prin împregnarea de monede jubilar, cari să eternizeze pentru generațiunile viitoare amintirea acestui restimp atât de important de domnie a Maj. Sale. Iltre alte monede se va împregna și una de aur reprezentând valoarea de 100 cor.

Mari manevre în împrejurimile Plevnei. Din Sofia se anunță, că manevrele bulgare din anul acesta se vor face în împrejurimile Plevnei. Vor lua parte peste 100.000 de soldați. Se va urma tactica din 1877, reprezentând în tocmă luptele dintre turci și ruși-români. Comandant suprem al armatei va fi generalul Dimitrief.

Ministrul reg. de comerțiu a detras debitul postal următoarelor reviste resp. manuale din streinătate: »Ostdeutsche Correspondenz für nationale Politik« (Posania) și »Handbuch des Deutschiums im Auslande nebst einem Adressbuch der deutschen Auslandsschulen«.

Nimicirea comunei Rudolfsnad. Comuna înfloritoare din comitatul Torontal

Produsele Fabricii de mărfuri argiloase din Cristian (țevi de piatră și articole Chamotte) se află de vânzare cu prețuri originale numai în **Depozitul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Maiu.**

(2843. 5-39)

La tipografia și libtaria A. Mureșianu se află de vânzare următoarele:

Cărți literare apărute din ediția „Minerva, București.

N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istoriograf pentru tinerime, localisată după nemțesce. 193 pag. . Prețul cor. 1.50

Vasilie Pop. „Domnița Viorica” roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani 20)

M. Salodeanu. „Floarea Oflită”, roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani 20)

Ștefan Iosif. „Credințe.” Poesii à cor. 1.50

Em. Gârleanu-Emilgar. „Bătrâni”, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50

Eugeniu Boureanu. „Povestiri din copilărie.” Prețul à . . . cor. 1.50

M. Eminescu. Poesii postume”, ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50

N. N. Beldiceanu. „Chipuri dela Mahala” Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50

Ion Manolache-Holda. Fețe, portrete schițe și nuvele, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1.50

Il. Chendi. „Fragmente.” Un șir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „Preludii” și „Foiletone” scrise. 246 pag. Prețul . . . Lei 2.50

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

M. Sadoveanu. Amintirile căpraruului Gheorghită. Pagini 280. Prețul Lei 2.

Din operele complete a lui **Ioan Creangă** a apărut ediția a doua. Prețul 1 cor. și 0 fil plus 20 b. porto.

„Căluza stațiunilor balneare” de **Aurel Scurtu.** Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

„In institutul grafic **Minerva**” București a apărut „Opere complete” de **N. Nicolescu, C. Stamati și V. Cârlova** la o altă într-o singură Broșură. Prețuri 1 cor. 50 plus porto 10 bani se poate procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

In institutul grafic „**Minerva**” a apărut „**Popasuri vânătoarești**” de **Ion Bărbănteanu** pe 205 pagini formatul octav mare prețul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu Brașov.

„**Doamne ajută-ne**”. Schițe din popor de **Romulus Cioflec**, à 2 coroane plus 10 bani porto. A se procura prin librăria A. Mureșianu.

Locuință frumoasă spre stradă

5 odăi (parchetate), bucatărie mare, 2 entreuri, este de închiriat dela Sf. Mihaiu, în **Strada Mihael-Weiss 17.** (Etajul I). Se poate vedea dela oara 11^{1/2} până la 12^{1/2} a. m., și dela oarele 4^{1/2} până la 5^{1/2} p. m. (1-3.)

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat **Coca**, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprinzând diferite rugăciuni: rugăciunea de seră, cântărea d-l nostru Isus Christos, ingerul păzitor cântarea de laudă pentru sânta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminecă. Acatistul bunevestirii. Canone. Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerei Domnului. Rugăciunile de cuprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit. In pânză neagra, cu cruce de aur — 75-78 cr. ceva mai mari cu 90 cr., 1 fl. 28 cr., 2 fl. 40 cr. Mai garnisite și cu flori 2 fl. 50 cr. Mai departe de tot luxose, cari se pot face și ca dar de Crăciun în preț de: 2 fl. 60 cr., 2 fl. 90, 3 fl. 70, 4 fl. 40, 4 fl. 60 cr. Aceste sunt legate în os alb și negru și sunt de o frumusețe neîntrecută.

Versurile născerei Domnului nostru Isus Christos, . . . 12.

Visul Născătoarei de D-zeu . . . 12.

Sonorul său frumos răsuna tórele plânso-cânturii la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Ucenescu, . . . 24.—

Epistolele a Domnului nostru Isus Christos, ce a trimis'o Dumneșen din ceriu, . . . —24

A XXVI Loterie de stat reg. ung.

pentru scopuri de binefaceri. Loteria aceasta conține **11,969 câștiguri** în suma totală de **365,000 cor.**, cari se plătesc în bani gata.

Câștigul principal 150,000 coroane.

Și:	10 câștiguri cu 1,000 cor.
1 câștig principal cu 20,000 cor.	150 " " 100 "
1 " " " 10,000 "	300 " " 50 "
1 " " " 5,000 "	1500 " " 20 "
5 câștiguri " " 2,000 "	10,000 " " 10 "

Tragerea urmează irevocabil în 28 Iunie n. 1907.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se capătă la **Dirrecția Loteriei r. u. în Budapesta** (Oficiul vamal), la toate oficiile de Poste, Dajdie, Vamă și Sare, la stațiunile Cailor ferate, Trafici și Zarafii.

(2846.4-6.) **Dirrecțiunea loteriei reg. ung.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Mai n. 1907.

Renta ung. de aur 4% . . . 111.75

Renta de corone ung. 4% . . . 93.95

Impr. căi. fer. ung. în aur 3^{1/2}% . . . 87.85

Impr. căil. fer. ung. în argint 4% . . . 93.60

Bonuri rurale croate-slavone . . . 96.—

Impr. ung. cu premii . . . 193.—

Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 146.25

Renta de hârtie austr. 4^{1/10} . . . 98.05

Renta de argint austr. 4^{2/10} . . . 97.90

Renta de aur austr. 4% . . . 116.75

Renta de corone austr. 4% . . . 98.20

Bonuri rurale ungare 3^{1/2}% . . . 88.15

Los.ri din 1860 . . . 151.—

Acțiil de-ale Băncei ung. de credit 1768.—

Acțiil de-ale Băncei austr. de credit 759.25

Acțiil de-ale Băncei austro-ung. . 659.25

Napoleondori. 19.14

Mărci imperiale germane . . . 117.65

London vista 240.57^{1/2}

Paris vista. 95.72^{1/2}

Note italiene. 95.50

Cursul pieței Brașov

Din 28 M. n. 1907.

Bancnote rom. Omp. 18.96	Vënd. 19.—
Argint român " 18.80	" 18.84
Lire turcesci " 21.50	" 21.60
Scris. fonc. Albine 5% 100.—	" 101.—
Ruble Rusesci " 2.53	" 2.58
Napoleondori. " 18.94	" 19.—
Galbeni " 11.20	" 11.45
Mărci germane " 117.20	" 117.30

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURİ.
STATUTE.	<i>Compturi, Adrese,</i> <i>Circulare, Scrisori.</i>
FOI PERIODICE.	<i>Cuverte, in tola mărimea.</i>
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURİ-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ și DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ și IN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURİ.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Droguerie medicinală

a lui

C. H. NEUSTÄDTER,
BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstadt).

Magazinul cel mai bogat și bine asortat în Brașov:

Rum Jamaica
veritabil cel mai fin.

Cognac
veritabil franțuzesc și unguresc.

VIN Malaga și Sherry.

Esente de Rum și Licher

96 % spirt de vin. Diferite soiuri de **CEAI.**

Gazeta „Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutingeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei” se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Articole de toaletă:

Săpunuri de toaletă, Parfumerie, Eau de cologne, Pudră, Pomadă, Cremă, Pastă pentru dinți, Apa de gură, precum și articoli pentru cultivarea pielei, fabricat strein și indigen. Asortiment bogat, se capătă cu preț foarte ieftin la

G. EITEL,
Strada Vămei 18.